

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 69. ANULU XVIII.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scriitori francezi, adresate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 30 Augustu (11 Sept.) 1870.

ru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, si tieri straine pe anu 12 po 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Eveneminte politice.

Evenemintele se urmédia astadi cu o repeditiune asiá de mare, incátu si urmarirea lor este cu anevoia. Ahea amu vediu caderea imperialismului francesu la Sedan, renascerea republicei in Francia si ieta ca audimu de prochiamaarea republicei in Spania si de intemperaarea republicei in Italia cu entusiasmu. Scirile dela Florentia inca nu suntu in stare de a ne spune, ca republica in Italia este unu faptu implinitu, ne spunu inasa, ca cele intemperate in Parisu au avutu o inriurinta atátu de mare, incátu siedintiele ministeriului din Florentia, cu regele in frunte, pentru unu tempu mai nici nótea nu fusera intrerupte. Diuaristic'a italiana salta de bucuria si cánta imnuri republicane. Chiaru si purtarea diuaristicii are influentia asup'a organelor guvernului.

Guvernulu italianu se silesce a-si mántui esistinta sea prin o intreprinde o nationale, prin ocuparea Romei. O depesia dela 6 Septembre spune, ca generalulu Cadorna a intratu in statulu papei. Entusiasmu in tote pártile. Italia intréga serbéza evenimentulu acest'a. Militia papale, carea padia fruntarile, se retrage in cea mai mare graba spre Roma. Generalulu Ferrero comandéza avantgard'a.

Cadorna a facutu dispositiuni, pre apa si pre uscatu, cá pap'a sa nu póta fugi din Italia. Nai italianesci erucescu diaintea Civita-Vechiei.

Ca sa ne întorcemu la cele ce privescu pre Francia, pregatirile de operare se urméza neincetatu, o scire mai recenta asigura, ca proviantarea Parisului este completa. 2 milioane de ómeni potu trai asediati 2 luni de dile.

O ordinatiune a prefectului de politia si introduce unu corpu nou de paditori ai pácei. „Journal officiel“ publica o epistola a ambasadorelui americanu Washburn, in carea dechiara, ca e insarcinatu a recunósce regimulu francesiloru si alu felicitá in numele regimului si poporului Americi de nordu, cari au întielesu cu bucuria entusiastica prochiamaarea republicei.

Cronic'a resbelului.

In 4 Sept. ne aduse telegrafulu scirea, despre o nefericire grea, care a lovitu natiunea francesa: „armat'a lui Mac-Mahon a depusu naintea inamicului armele“

Acést'a este finea unei tragedie sângeróse. Nimenea nu credea, ca se va decide asiá repede, asiá durabilu.

Diua del'a Sedan va fi in istoria Germaniei o di de bucuria, o di de intristare in Francia.

Imperatorele prisionieru! Istori'a Franciei ne spune mai multe esemple despre domnitori prisionieri. Regele Franciscu I a trebuitu sa dea sabi'a sea imperatului Carolu V; Napoleonu I a fostu silitu a se tradá neconditiunatu Angliei. Alu treilea in colegiulu acestor'a este Napoleonu III; Napoleonu III nu s'a prinsu inse cá Franciscu I, cu sabi'a in mâna, nu cá soldatu, ci cá omu privatu, care numai are a dice nimic'a. Ce deosebire intre Villafranca si Sedan!

Beliducele vulneratu! Mac-Mahon a trebuitu ca s'a luptatu cá unu leu, pâna s'a tratatu. Nemtii se paru a se fi apropiatu de elu cu fortuna si alu fi apucatu in cea mai teribila stremtóre. Planulu seu a fostu aventurosus si audece. Cându i-arú fi succésu, lumea intréga l'aru fi admiratu, francesii l'aru fi indieitu. Planulu nu se potea inse efectui indata ce prussii prin spionagiulu lorú celu admirabilu au datu de urm'a armatei francese sau carii trasu intracolo si au atacatu pre inamicu cu putere conversitóre.

Armat'a batuta! Acést'a e pentru francesi

cea mai mare amaretiune, cea mai mare inspaimatare. Armat'a intréga dela Chalons, ultimulu spriginu alu Franciei, e daramata; inchisa intr'o forteretia, ce nu se potea tinea, a trebuitu sa capituleze. Capitulare! Ce durere cuprinde acestu conventu pentru inim'a unui soldatu bravu si luptaciosu. A capitulá o armat'a intréga, de 100,000 insi, e cea mai infricosiata nefericire, ce a potutu loyi Francia.

Urmárele dilei de 2 Septemvre nu voru intardiá. Evenemintele voru erupe in forma de catastrofa. Franciei i s'a rapitu singur'a armata de câmpu si pre terenu deschisu nu se mai póte luptá. Apararea sea se reduce la Metz, la Strassbourg si Paris. Dara nici Metz, nici Strassbourg, nici Paris nu mai suntu luceaferi plini de sperantia. Bazaine care afara de aceea se afla in cea mai mare stremtóre va fi silitu, de óre ce nu mai e sperantia de ajutoru, a urmá lui Mac-Mahon. Póte ca se va incerca a mai face vre-o excursiune, pentru de a si salvá onórea militaria, inasa de o scaparenu mai póte fi vorb'a. O capitulare va fi consecintia deplorabila a evenimentelorú precedinti, ea nu va fi inasa ne onesta. Strassbourg, si déca se tiene numai póte avé influentia asup'a cursului operatiuniloru urmatóre; mai remane asiá dara Parisu.

Capital'a, suntemu siguri, nu se va dá de buna voia inamicului. Paris se va apará eroicescu Séu se va proclamá republic'a, séu va remanea in frunte unu provisoriu sub dictatur'a lui Trochu, francesii si voru probá ierasi eroismulu stramosiescu si forti'a batranesca pre siantiurille Parisului. Va fi unu esemplu inspiratoriu cându armat'a acést'a de cetatieni se va lupiá cu trepele germane, bine inarmate, bine disciplinate. La unu resultatu finale inasa nu mai potu comptá — si voru câstigá respectulu lomei, intrarea prussiloru in Paris inse abia o mai potu opri.

Ursita tragica, care se apropia de aceea ce francesii pâna acum inca nu au perdutu, de renumele nepatatu alu armelorú lorú, acést'a ursita va desceptá o bucuria si o uimire apriga in adoratoriul resultatului, cari inghenunche plini de sperantia la treptele tronului imperatescu fiitoriu. Se voru bucurá de canun'a de lauri care se impletecescu in giurulu capului caruntu a regelui prusescu.

Batalia dela Rezonville.

Detailurille ce gasimu in corespondintiele „Gazetei de Colonia“ asup'a bataliei dela Rezonville: Gravelotte, 19 Augustu.

„Trupele nóstre plecara de aci pentru a atacá inaltimile ocupate de inamicu. Dela inceputu lupt'a fostu fórté aprinsa. Dinaintea fermei dela Saint-Hubert, situata putiena la vestu in susu de Gravelote, dincolo d'o ripa, francesii asediasesa mai multe baterii de mitrailleuse cari facura o perdere teribile printre ai nostri, indata ce esira din satulu Gravelotte.

„In acést'a parte primulú atacu s'a facutu, dupa rátu amu potutu distinge, cu a 28 si a 30-a brigada (60-lea, 33-lea, 67-lea, si 28-lea regimente); e 29-lea brigada ocupá arip'a drépta a colónei de atacu, care avea, pre lângá acést'a trei baterii din a 8-a brigada si alu 7-lea regimentu de husari.

„Trupele nóstre dederu unu focu teribile, cându traversara rip'a; ele suira inaltimea din doue párti ale sioselei de si erá tufisiu, si laura positiune aci, cu tóte ca unu focu omoratoriu facea cele mai mari devastatiuni. Soldatii nostri nu zariau unu singuru inamicu, si cu tóte acestea din tóte pártile proiectilele ploau asup'a lorú. De trei ori se incerésa a luá cu asaltu ferm'a dela Saint-Hubert, de trei ori fura

respinsi. Alu 28-lea regimentu ataca din nou; elu a avutu asemenea a suferi si inainte si in laturi foculu celu mai viu.

„Bateri'a care erá asediata in arip'a cea drépta a nóstra distruse ferm'a prin lovituri de ghioléo, si inainta apoi; déra ea a fostu mai cu totul demontata, si, dupa o óra si jumetate, a fostu constrinsa a se retrage vis-a-vis de intariturele inamice, contra carorú nimicu nu o operá.

Alu 4-lea regimente de ulani a facutu mai multe incercári; déra a fostu totu d'aun'a primitu pre sioséu'a ascendinte prin unu focu inspaimentatoriu, si au trebuitu a se retrage. Foculu de artileria durá pâna sér'a!

„In centru combatea alu 8-lea corpu de armata; la drépt'a, alu 7-lea si, credu, alu 2-lea; la stâng'a alu 9-lea si alu 12-lea, precum si gard'a.

„A fostu o munca gigantica de a luá aceste inaltimi, aceste intarituri, cáci foculu luá inaintea nóstra o desvoltare din ce in ce mai mare.

„Pre la 4 óre, lupt'a erá ingagiata impregiurulu fermei de la Leipzig, situata inainte de Saint-Hubert in partea Metzului.

„Asup'a aripei nóstre stânga, de la primulú momentu, lupt'a nu erá visibile de cátu din loculu in care me aflamu.

„Ai nostri inaintau si audiamu in departare artileria inamica. Mi au fostu imposibile asemenea de a sci ce se petrecea asup'a aripei nóstre drepte; terenulu erá fórté nepotrivitu, si nu se putea vedea de departe.

„Se pareca ca spre nópte inamiculu erá strinsu asiá de aprópe de arip'a nóstra stânga, in cátu se gasia amenintiatu de a fi inchisu. Ast felu a facutu indata unu atacu vigurosus asup'a satului Gravelotte.

„Obusurile ploau asup'a acestui satu, care nu erá de cátu unu veritabilu spitalu si care erá plinu de medici si de ómeni cari duceau pre bolnavi. In acelasi tempu, patru cai de ulani fara calareti se precipitara cu burta pre pamentu prin midiloculu unicei strado a satului, jumetate barati de trasuri de ambulancia si resturnara totu ce intáneau inaintea lorú.

„Plói'a de obuse, sgomotulu mitrailleuselorú, caii despre cari vorbescu, tóte acestea arancara cea mai mare confusiune in satu. Totu parculu trasuriloru se porni pre fuga, cáci, in obscuritate nimeni nu scia justu ceea ce se petreouse. Cáti-va ómeni reusira a opri acést'a fuga nebuna si fara ordine.

„Batai'a durá pâna nótea; inamiculu fú aruncatu in intariturile séle.

„Regele aparú dupa prândiu inaintea trupelorú cari lu primira prin strigate entusiaste.

„Perderile nóstre suntu considerabile. Inimiculu a avutu timpulu de a se fortificá pre inaltimi. Bateriile de mitrailleuse, care se gasiau la prândiu la Saint-Hubert, parura a fi transportatu cátra séra mai multu la stâng'a, si mai târdiu inca ele facura multu reu centrului nostru.

„Sa crede ca batai'a se va incepe diminétia déra afla ca va fi repausu astadi, dupa crâncen'a lupta de ieri, déca inamiculu insu-si nu ne va atacá.

Din comitatulu Hunedórei.

(Cursu preparandiálu de statu). Inaltulu ministeriu reg. ung. a aflatu de bine a institui aici in comitatulu nostru unu cursu preparandiale de 6 septemani. Pentru cá publiculu cetitoriu sa aiba o idea despre acést'a institutiune me voi adoperá a dá unele date despre dens'a. Cursulu este condusu de invetiatiurulu si di-

rectorul institutului K o o s Ferencz, fostu parccu reformatu in Bucuresci si scie Ddieu prin ce discrimina rerum alungatu de sörte de acolo. Alu doilea conductoriu este dlu P e t r i i. Celu din tãiu cá magiaru de natiune propune unguresce celoru de natiune magiara iera celu din urma cá romanu romanesc, celoru ce suntu romani.

Invetiatorii magiari din districtulu scolaru, in carele se cuprinde acestu comitatu dimpreuna cu comitatulu Zarandului, participa cu totii fara deosebire de confessiune. Asémenea participa toti invetiatorii de confessiunea gr. catolica, cei gr. orientali nu partiepa de cátu vre-o doi trei din tracturile mai departate si mai multi din celu alu Orestiei. Greco-catolici de si pasivi incarnati (?) in cele politice au priimitu ordinu, dupa cum se vede, in prejude-tiulu atonomiei bisericei gr. or., dela Vicariulu prin protopopii loru sa ia parte. Impregiurarea ca din tracturile protopresbiterali ale D e v e i si D o b r e i pre cum suntemu informati, a facutu, cá Prea on. D. Prot. Ioanu P a p i u, unu barbatu stimatu de toti ómenii cu minte, fara deosebire de nationalitate si confessiune sa fia notatu de ajutoriu (!) contra ordinatiunei ministeriali carea regulá cursulu susu amintitu. Sa ni se permita a ne exprime aci credinti'a cea firma ce o pastrámu noi Par. Prot. Papiu ca acést'a chiaru sa se fi intemplat nu lu va clatiná intru nimic'a in convingerile si datoritiile sele ca barbatu alu natiunei si bisericei nóstre nationale.

Dara ce póte fi datu ansa, (nu intrebámu de cauza, cáci acést'a unde iesnitismulu este cátu de putinu in jocu se póte sci indata) la acést'a insinuatune contr'a desu - mentionatului Protopresbiteru Papiu. De siguru sfatulu, carele dupa cum ne amu informatu dela invetiatorii gr. or. la datu dlu Prot. dicendu: ca sila nu este cá sa partiepa la cestiu-natulu cursu, si punerea in anima cá la totu casulu sa nu neglige invetiatorii nostri conferintiele invetiatoriloru, prescise de Inspectoratulu supremu scolaru. E posibilu ca guri slabe si inimi slabe voru fi facutu apoi dintr'unu tientiariu unu armasariu si asiá e probabilu ca va fi ajunsu dlu Prot. pre list'a cea négra.

Dara sa revinu la obiectu. Cursulu cuprinde in propunerile sele metodulu, gramatic'a, dupa ce autori nu sciu, sciu in sa ca computulu se propone dupa manualulu Dlui prof. de teologia dela Institutulu nostru archidiecesanu teologicu - pedagogicu,

Ioanu P o p e s c u. Pre lãnga acestea invetiatorii se geprindu si cu gimnastic'a.

Acést'a e pre scurtu tabelulu cursului preparandialu de 6 septemãni.

Conferintiele invetiatoresci generali

din protopopiatulu II alu Brasiovului, alu III Scaunelor si alu Hidvegului.

1. Conferintiele invetiatoresci din protopopiatulu II alu Brasiovului, alu III Scaunelor si alu Hidvegului amesuratu decisiunei conferintiei generale din a tr. s'au tienutu estempu in Feldiör'a in 11 si 12 l. c. sub presidiulu rev. dd. protopopu tractualu I. Petricu.

2 Este o mare placere pentru celu ce simtiesce bucuria, cându are ocaziune a privi chiaru la punerea úmerului intru a ajutá promovarea cátra fericire a poporului nostru; cu atãtu mai mare póte fi o atare placere vediendu cum insu-si cultivatoriulu si educatoriulu tinerimei poporului nostru se sbate a-si latí, a 'si amplificá cunoscintiele sele pedagogice nu numai singuraticu prin esperiintie proprie, ci si comunicãndu pre ale sele altor'a si pentru cele impartasite imbogatindu-se cu nesce esperiintie atãtu in respectulu didacticu, cátu si metodicu, primite dela colegii sei, la cari elu singuru póte ca fórtu cu anevoia ori nici de cum nu aru fi pututu ajunge vre-odata. Óre sa se fi mai aflãndu la scótele nóstre confesionali si niscari-va inv. atãtu de nepasatori, cari sa póta uri cultur'a pâna intru atãt'a, in cátu chiaru conferintieloru inv. sa le arate dosulu fara monstrare de cugetu? — Dintre 39 de invetiatorii ai acestoru protopopiate abiá lpsiá trei insi, dara si acesti'a póte ca fiindu atasiati pentru esercitiele feriale la comande militare mai din departare; cei de sub comand'a militarésca a honvediloru din Brasiovu fura lasati de cátra autoritãtile militare respective, la provocarea din partea rev. dd. prot. I. Petricu, de au luat parte la aceste conf. inv. in numeru de vre siepte insi — este bine in tempu de ferii a se eserce si invetiatorii in artea militare atãtu de salutaria ori cáru poporu din diu'a de adi, numai déca comand'a militarésca aru si privi in barbatulu inteligintie pre inteligintiele.

3. La aceste conferintie au luat parte si dd. profesoru Ioanu Popescu prof. din Sabiu, Stefano Iosifu prof. din Brasiovu, Georg Streidfert prof. din

Feldiör'a, Lorentz Scharcanier notariu din Feldiör'a Dr scóteloru normale Georgiu Belisimus din Brasiovu, inv. Simionu Murtz din Ohaba, prof. cursulu preparandialu Lazarici, si vre-o cáti-va invetiatorii unguri dela cursulu preparandialu din Hidvegu precum si alti multi sateni, sub inspectoru la senatulu scolaru Ilie Gog'a din Hidvegu, rectoru scólei luterane Ickel din Feldiör'a.

Inv. Soltanu Miclos din Hogizu.

» Megyo Deres din Dapca.

» Tanok Szamuel din Zizinu.

» Bibo Laszlo.

» Cargö Zsigmond.

Conferinti'a I, tienuta in 11 l. c. inainte de a médi dela 9 — 12 óre.

Dupa servitiulu D-diescu cu chiamarea Duh. Sfãntu, rev. dd. protopopu tractualu, I. Petricu deschide conferintiele prin o cuventare in cuvinte parintesci si dulci, cam de coprinsulu urmatoriu:

Mai intãiu salutedu conferinti'a, cá pre á nou'a, de cându se datédia adeca acestea prin intielépt'a ingrigire a Esc. Sele P. Arch. si Metr. Andreiu Barone de Siagun'a spre ridicarea invetiamentulu in scótelele nóstre populari la unu aventu mai felicitoriu, pentru a petrunde mai cu temeu si a sa improprietari in mai mare estensiune intre poporulu nostru.

Influinti'a acestoru conferintie s'au si documentatu prin rezultatele, ce le dau de atunci incóce scótele nóstre confesionali. Prin aceste conferintie s'a incheiatu o legatura de colegialitate intre invetiatorii, de se cunosc ca nu suntu nisce lucratori isolati, parasi ci formédia o corporatiune unite prin interese identice si prin sublim'a aspiratiune de a lucrá impreuna la marea operei a culturii poporului nostru. Acestu simtiu are sa se consolideze si mai multu spre a intari pre singuratici invetiatorii intru a implini cu sporu, frumós'a si gréu'a missiune ce o au luat asupra-si. Conferintie inv. dau unu impulsu fórtu puternicu pentru inaintarea invetiatoriloru in cultura, carea sa cere sa o aiba, cá sa póta corespunde chiamarei loru cu demnitate. Adunãndu-se ómenii de ori ce specialitate si comunicãndu-si recipróce cunoscintiele si esperiintiele dobandite, esercendu-si cariera loru, prin acést'a se luminédia multu mai bine si mai multu, cá numaiprin cetirea din cárti. Aceste conferintie suntu inca in stare a luminá pre inv. si preoti si

FOISIÖRA.

(urmare.)

Si cu tóte acestea dice Socratu:

Déca Dumnedieu ne-a ascunsu natur'a sea, n'a permis inteligintiei nóstre a cunósce chipulu fiintiei sale, elu a manifestatu esistinti'a, intielepciunea, puternicia si bunatatea sea, prin tóte operile si prin tóte lucrurile mániloru sale.

PARTEA. III.

Pentru tóte dara popórele vechi si nóve care credu in revelatiune, sãnt'a revelatiune despre care Montesquieu dice, ca este celu mai mare daru, ce Dumnedieu a facutu ómeniloru, pentru noi mai cu séma cei ce ne-amu invrednicitu a vedea realisendu-se in tóta revelatiunea primitiva a vechiului testamentu, precum si pre cea a noului testamentu, revelatiune pre care Platonu, o numesce cea mai mare facere de bine, ce a facutu Dumnedieu omului, cáci lu-a facutu sa cunósca pre Creatoriulu, pre Dumnedieulu seu.

Pentru noi dicemu:

Ide'a unui Dumnedieu, si credinti'a intr'ensulu este fórtu lesne de intielesu, n'avemu de cátu sa deschidemu cartea cártiloru, bibli'a, si vomu vedea ca „Dumnedieu au facutu cerulu si pamentulu“ si ca luãndu tierina din acestu pamentu, a facutu pre omu, si a suflatu in fati'a lui suflare de viatia.

Ca creãndu pre omu dupa chipulu si asemnarea lui i-a relevatu, ea elu este creatoriulu lumii si in particulariu Creatoriulu omului, si la invetiatu chipulu cum voiesce a fi adorat, consacrándu a sieptea di in cultulu seu.

Iera cátu pentru cei ce s'au departatu, abantu de la Sãnt'a revelatiune (si acesti'a suntu fórtu putini, nesce individualitati numai) noi cá sa'i aducemu la ide'a lui Dumnedieu, nu vomu consultá cártile docte a le filosofioru, nu le vomu espune argumentele transcendente ale unoi filosofie superbe

dara obscure, asupra absolutulu, asupra fiintiei si nefiintiei asupra finitulu si infinitulu, asupra necesariulu si inconditionalulu si celelalte; vomu consultá numai o singura carte, cartea cea mai mare a naturei, cartea aceea ce Rochefaucod ne spune ca din tóte cártile vorbesce mai chiaru despre esistinti'a lui Dumnedieu, natur'a imensa si incomensurabila, cartea care esista dela inceputulu secoliloru deschisa tuturoru priviriloru, accesibla tuturoru inteligintiloru, si in care probele esistintiei lui Dumnedieu suntu scrise cu caractere ce este imposibila de a nu recunósce.

Rationamentele metafisice nu potu fi intielese de toti, simpla numai privirea frumusetieloru naturei si a armoniei loru ofera o complecta demonstratiune a esistintiei autorulu ei.

Banele ipotese ale filosofiloru ne dice Samile Flamanariou, séu mai bine adeca acele aberatiuni ale spiritulu, pre care ei le degisaja câte odata sub numele de sciintia suntu respinsa, lepadate de adevérat'a sciintia.

Naturalistii nu potu de locu crede intrensele.

N'are decãtu sa patrunda ori cine, sa intre intr'un'a din retragerile, cuiburile unde se ascunde cea mai slaba insecta, cá sa auda fórtu distinctu vócea provedintiei, dictãndu filoru sei regulele conduitei loru jurnaliero.

In tóta epoc'a vietiei adange elu, mán'a creatoriulu inteligintie si provadiatoriu apare la ochii celoru ce vedu dreptu, si cându indoiela aru veni sa tulbure sufletulu nostru, nimicu altu n'amn putea ce mai bine, de cátu a studiá cu atentiune natar'a, cáci pentru ómenii ce au in sine sentiementulu frumosulu si alu adevérului, spectacolulu splendidu alu creatiunii va respãndi indata norii indoieli si va reduce lumin'a adevérului.

Cãndu andu pre filosofii sistematici ne dice Iamin, resonãndu asupra aranjamentulu partiloru ce componu universulu, mi se pare ca andu pre selbaticii din Canad'a discutãndu asupra orologiulu.

Resorurile cari punu in miscare masin'a cea

imensa a lumii, suntu totu atãtu de ascunse acóloru filosofii speculatori, cátu potu fi cunoscute. Resorurile unui orologiu, acóloru selbatici ce nici odata n'au mai vedutu orologiu.

Unoru asemenea individualitati vomu dice dara impreuna cu densulu.

Filosofii, taceti cu totii, eu pre voi nu ve voiu intrebá de locu, natur'a prin tacerea sea mai elocinta, de cátu tóte academiile vóstre, cu resonamentile loru, 'mi va respunde in locu-ve. Ceruri, vorbiti voi, mari corpuri admirabile, ce ve rostogoliti asupra capeteloru nóstre, paseri cari sborati in aeri, pesci cari inotati in mare, dobitóce care umbati séu ve thriti pre pamentu, arbori, plante, care vegetati, sesóne, cari urmati unulu dupa altulu cu atãt'a rugalitate; di si nópte cari un'a dupa alt'a dati placutulu séu tristulu spectacolu alu luminei séu alu intunerecului, respundeti voi!

Ve audu pre toti strigãndu intr'unu admirabilu concertu:

Muritori! este unu Dumnedieu, acél'a ce ne a creatu.

„Totius mundi una vox, Deus est.“

Universulu intregu striga cu unu glasu, este unu Dumnedieu!

Ide'a despre Dumnedieu, adeca ide'a unei fiintie, care esista in sine si prin sine, ne dice Bartelemei Saint Hilaire, o fiintia eterna si infinita este esentiala, neaperata inteligintiei omului, elu nu o póte tagadu, fara a se tagadu pre sine insu-si.

Ide'a de unu Dumnedieu este chei'a edificiulu socialu, dice Ferrier.

Nimeai cá invetiatul scrutatoriu alu lumii fisisce. Wersted n'a exprimat mai judetiosamente raporturile lui Dumnedieu cu natur'a.

Elu a distu:

Lumea este guvernata de o ratiune eterna, care ne manifesta efectele sele prin legile inamovibile ale naturei.

Suntu mii de ani de cându sãnt'a nóstra scrip-

intru a întielege, câtu de multu au sa pretiuésca scólele confesiunali, si sa lucredie dimpreuna cu betránii poporului nostru, a le ridicá la inaltimea tempului de adi. Infintiádu Esc. Sea P. Metrop. conferintiele inv., prin acést'a ne au datu unu mijlocu puternicu, de a se aperá si sustiené scólele nóstre confesiunali la inaltimea misiunii lor.

Provóca apoi pre inv. a face, ca conferintiele acestea, cá si pâna acum, sa aibe totu acele rezultate binecuventate, care sa ascépta dela ele! Mai incolo aráta, ca adi se cere mai multa cultura dela poporul nostru si asiá dela invetiatorii nostrii, cá pâna acum, nu numai din respectu cátra binefacerile ei cele salutarie, ci apoi si pentru ca irajinu cu de cei ce inaintéda si un multu dupa acést'a si cu de cei ce suntu bine inaintati. — Toti inaintéda in cultura noi inca sa nu stámu pre locu ci sa ne silimu din respúteri a inaintá in cultura si educatione. Dara cultura cere prin lege si in regimu, cá scólele sa fia bine organizate, si scóla póte deveni si asfelu numai, déca i va fi invetiatorulu calificatu.⁶

Invetiatorulu este sufletulu scólei. Cum este inv. asiá va fi si scóla. Inv. bunu face scóla buna. Astfelu suntu parerile pedagogiloru si altoru barbati de scóla despre invetiatori.

Provóca apoi pre inv. presenti sa puna la inima aceste adevéeri si sa urmedie loru spre binele loru si alu poporului nostru, spre a secerá multiamita din parte tuturor'a, si resplat'a dela celu prea dreptu, cá nisce adevéerati luminatori ai poporului! Cu care dechiara conferintiele de deschise.

Rev. dd. protopopu provóca apoi pre inv. pres. sa-si aléga unu conducatoriu si unu notariu, ad hoc. Se alege de conducatoriu dlu inv. din Breticu Constantinu D a m i a n u si notariu dlu inv. din Feldiór'a Iosifu M o r a r i u.

5. Conducatoriu incede deshabaterile asupr'a temelor conferentiali.

„Invetiamentulu religiunii in scóla populara.“ La deshabatere au luat'u parte cu interesu invetiatorii presenti, si s'au distinsu cei din tractulu alu II Bra-siovului si din tractulu Trei Scaunelor.

La punctulu :

a) Care este insemnetatea invetiamentulu religiunii in scóla populara?

Conferinti'a recunósce ca : religiunea intaresce

pre omu in credintiá in Ddieu, prin poterea dragostei i indreptéza vointi'a intru — a-si implini datoritiile sele cátra D-dieu si cátra deaprópele cá cátra sine insu-si; fiindu dara ca religiunea prin principiele sele singura póte induplecá vointi'a omului intru a face binele, pentru ca este bine : urmedia ca studiulu religiunii coversiesce cu materialulu seu si infintiá sea ori ce altu objectu de invetiamentu in scóla populara. Numai impartesindu-se omulu din copilaria sea de o adevéerata educatione morala, religiósá, póte deveni folositoriu siesi, familiei sele, némulu seu, bisericeii si statului.

b) Ce locu se cuvine invetiamentulu religiunii între cecelealte obiecte de invetiamentu ale scólei popularie?

Invetiamentulu religiunii se cuvine loculu celu mai dintáiu între obiecte; in planulu de prelegeri sa se puna órele pentru religiune inainte de amédi cându este sufletulu invetiatorulu si alu eleviloru mai seninu.

(Va urmá)

I b a n e s t i in Augustu 1870.

Onorate De Red. ! Cu o vina satisfacere si multiamire vinu a ve scrie aceste sire, sperandu ca ele voru potea servi de unu motoriu améno, de unu micu esemplu instructiveru chiaru si pentru altii in asta privintia, dupa dictiorulu latinu : verba movent, exempla trahunt. Nece o data n'amu avutu mai mare lipsa de esemple cá acumu. Sa ne properámu din tóte partile a aduce sacrificiele potétose pre altariulu mumei nóstre comúne á natiunii románe, cá apoi cu fortie unite sa potému pasi si noi pre bin'a universulu, la loculu ce ni compete in concertulu celoru alalte popóre. Mána in mána si umeru la umeru sa ne grupámu la olalte, sa bravámu tóte pedeele, ce ni s'aru opune, si cu sperantia in atotopoterniculu, sa mergemu nainte cu fruntea deschisa si cu coragiu in inima, atunci tóte le vomu superá. Chi s' ajutu Iddio Pajuta, adeca ajutate si-ti va ajutá si Ddieu. Numai cu poteri unite si risignatiune vomu poté ajunge, ceea ce dorimu. Conducatori ai natiunii ! nu incetati cu consiliile vóstre ; avutiloru ! nu crutiati denariulu vóstru, distributive comesile, cá sa fiti binecuventati de sucesorii vóstri iéra tu tinerime ! fa-te démna de strabunii tei. . .

Faptele bune sa le postámu totu de un'a inaintea ochiloru nostrii, ca privindu spre ele, cá in-

tr'unu spectoru, sa nu se reflecte fetulu neactivitatiei indiferentismulu séu malitiei nóstre. —

Erá adeca diu'a de s. Maria. Unu numeru insemnatu de preoti si poporu din satele din impregiuru, in frunte cu domnulu protopopu tractule Iosifu B r a n c o v e a n u acurse, cá sa asiste la solemnitatea sántirei turnulu pomposu si a clopotulu bisericeii nóstre greco-orientale ce avé sa urmedie in acést'a di in comun'a Hodacu din tractulu Idicelului. Pre la órele 8 diminéti'a se incepú s. liturgia, la care pontificá d. protopopu, carele de si cuprinsu de morbu, totusi n'a lipsitu dela acést'a festivitate, dovedindu si de asta-data amoreá sea parintésca, cátra fiii sei cei spirituali, dandu probe invederate cátu de multu doresce progresarea si desvoltarea turmei siesi incredintiate.

Dupa seversierea s. liturgie, se facura naintea bisericeii rogaciunile covenite pentru sántirea turnulu si a clopotulu. Teologulu abs. Chirilu F u l e a t i n ú o cuventare amesurata acestei solemnitati, desfasiurendu pre largu, cá acést'a e tesaurulu pre core furii nu-lu fara viermii nu lu rodu iér' rugin'a nu lu strica. In urm'a acést'a, o bucuriá generale se póte ceti pre faciele tuturor'a.

Apoi d. protopopu si esprima bucuri'a si multiamirea sea vedindu zelulu celu mare a credinciosiloru sei, lauda diliginti'a si ostenelele loru la asta intreprindere atátu de salutará, frumósá si placuta lui Dumnedieu, ii indémna a pasi si mai departe pre calea suscepta cu incredere in Ddieu, cu ajutoriulu cáru'a voru terminá cu succesu opulu inceputu. Suatuirile intiepte ale venerabilulu parinte, nu remasera fara rezultatu, echulu loru fura 250 fl. a. a. ce se adunara numai decátu dela cei presenti dupa terminarea festivitatiei.

Intr'adeveru! cine sa nu-si deo obolulu seu pentru sanctuariulu devion, sanctuariulu natiunale, carele prin mártirii, cari au induratu maltratári si batái pâna la sánge, espusi prin piatie publice, nu spre approbriulu loru, ci a celoru, ce-i márturis'au, a conservatu si conservéda cele mai sacre tesauere ale unei natiuni cercate de repetite ori de vitregitatiile timpiloru, — carele ne-a pestratu religiunea, limb'a si natiunalitatea, elemente fara cari viati'a, trecutul ungi poporu suntu numai intunecimi chimerice, cari impedece si intuneca ori ce radia de lumina, de progresu. Biserica, acestu asilu alu poporului nostru a fostu epicalu locu de consolare pentru strabunii nostri, unde poteau con-

tura prin gur'a proroculu imperatu ne striga necontentitu.

Ceriturile ne spunu marirea lui Dumnedieu, si facerea mániloru lui o vesteste tari'a.

PARTEA IV.

Uitându-me in josu, dice sántulu Augustinu, amu vedjuto marea si adáncimele ei, abisulu intregu si tóte cele cuprinse intr'ensulu, si l'amu intrebatu : tu esci Dumnedieu ? Si elu mi-au respunsu nu.

Uitându-me alaturi amu vedjuto pamentulu si cu tóte câte vietuescu in stánu seu, si l'amu intrebatu : tu esti Dumnedieu ? si elu mi-au respunsu nu nu.

Uitându-me in atmosfera, si vedjundu tóte câte vietuescu in aeru, am intrebatu : o tu esti Dumnedieu ? si ea 'mi-a respunsu aseminea, — nu, cauta mai susu.

Radícându-mi privirile mai susu, si vadiendu sórele, lun'a, multimea lucéferiloru si miliardele de stele, le-amu intrebatu : voi sunteti Dumnedieu ? si 'mi-a respunsu — nu, nici noi nu suntu Dumnedieu, pre care tu'lu cauti.

Apoi intrebându pre toti sa 'mi dea o sciintia despre Dumnedieu, toti si tóte impreuna intr'o armonia perfecta 'mi-a respunsu, si au cuventatu :

Acél'a ce numai cu gândirea sea, cu simpl'a sea vointia ne-a creatu, si ne-a prescripu ordinea si armonia nepreschimbata si neprescriptibila, in care ne rostogolimu si petrecemu : acél'a este adevératulu Dumnedieu.

In fati'a spectacolulu vietiei terestre, ne dice Samille Flamariónu, in mijloculu naturei stralucitóre, sub lómin'a sórelui, pre tiermurile máriloru infuriate, séu ale limpediloru si linistiloru fantáni, pintre peisagele tómnéi, séu pintre dumbrávele lui Aprilie si pre tempulu noptiloru, stelate noi amu cautatu pre Dumnedieu.

Natur'a talmacita prin sciintia ni l'a arelatu intr'unu caracteru particulariu.

Elu este colu, visibilu in forti'a inlima a ori-

cáruu lucru, noi am consideratu in natura raporturile armonice, cari constitue frumseti'a reala a luméi, si in estetic'a lucruriloru amu gasitu gloriós'a manifestatiune a gândirei supreme.

Nici o poesia umana nu ni s'a parutu comparabila cu veritatea naturala, si chiaru in lucrurile cele mai modeste ale naturei, verbulu eternu, cuventulu (o logos) ne-a vorbitu cu mai multa elocintia; de cátu omulu in cantárele sele cele mai pompóse.

Dumnedieu se manifesta visibilu ce lui ce sa intréba pre sine-si precum si celui ce arunca o simpla bagare de séma séu óre cari priviri asupr'a universulu.

Opiniunile mele, dice Goethe, acele pre care le-amu scrisu séu manifestatu in totudé-un'a iéta in ce se resuma :

Dumnedieu este ne'ntielesu si ne petrúnsu, si omulu n'are, nu póte avea despre Dumnedieu de cátu o idea aprosimativa, vaga.

Inse cu tóte acestea natur'a intréga, si noi ómenii suntu intratát'a petrúnsi de divinitate, încátu ea ne sustiene, intr'ins'a traimu, suntu, intr'ins'a suferimu si intr'ins'a ne bucurámu dupa legile eterne, in fati'a cáror'a jucámu o rola de odata activa si pasiva.

Ce scimu noi óre despre Dumnedieu, si indifinitiv ce insemnéza strámp't'a inchipuire ce ne-amu facutu despre fiint'a suprema.

Si chiaru cându amu desemná pre Dumnedieu cá Turcii prin o sutime de nume, iéra-si amu remané infinitamente mai josu de cátu adevéerulu.

Atátu de multu atributiunile lui suntu numeróse.

August'a fiintia pre care noi o numimu divinitate, dupa chipulu cu care se manifesta nu nu in omu, dara inca si in sinulu unei naturi inel-sugate, precum si in marele evenimente ale luméi, ide'a ce ne facemu despre dens'a dupa calitatiile omenesci, este fórté imperfecta si nedestoinica.

Fenelonu ne dice : nu potu se deschidu ochii fara sa admiru art'a care stralucesce in tóta natur'a.

Cea mai mica chima de ochi este destula, cá sa diarimu mánu'a, care face totu mánu'a lui Dumnedieu.

Ómenii cei mai putini deprinsi cu ratiónsente, si cei mai multi dati la prejudécáti simtibile, potu cu o singura cantatura descoperi pre acél'a, care se zugravesce pre sine in tóte operile sele.

Intielepciunea si puterea, ce elu a insemnatu in tóte in câte a facutu, face pre cei ce nu-lu potu contempla, sa-lu vadia cá printr'o oglinda.

Acést'a este o filosofia simtibila si populara, de care ori ce omu fara pasiune, si fara prejudetiu este capabilu.

Impresionile pre care ceriulu, impodobitu de planete si de stele, face asupr'a fia-cáru'a omu, acáru'a spiritu este dreptu si inim'a curata, este netagadnita, încátu nu ne putemu opri de a strigá impreuna cu proroculu ce dice :

Acést'a este cetatea marelui imperatu, cetatea Domnulu puteriloru, Dumnedieulu nostru, — a trebuitu o mána industriósé si puternica sa pue in lucrare o ordine atátu de miraculóse, in cátu nu ne putemu opri, dice Baruch, d'a strigá impreuna cu sánt'a scriptura :

Ca fia-care stea se grabesce sa mérga acolo unde Dumnedieu o trimite, si cându elu vorbesce, stelele tremurádu respundu : ad sumus, eata-ne de fatia.

Astrele anuncia nemárginit'a lui putere, dice Wolf; oceanulu îi publica mensitateá, podób'a câmpulu desemna frumseti'a lui, si fecunditatea pamentulu lauda providenti'a lui. Esistenti'a chiaru acelor rei, dovedesce in favorulu indelungei rabdári si misericordiei lui.

(Va urmá.)

veni, pentru că în țara sa trimite rogațiuni pe cătra atotpotențele că sa se îndure și se le melioreze sârtea de multe foarte detestabile. — Acesta dara, că paffadulu natiunei nōstre trebuie avuta totu de un'a în vedere.

Cam pre la o 6ra dapa amēdi se tienū si unu prandiu la care se ridirara mai multe toaste, întâiulu de cătra d. protopopu in on6rea Escelentiei Sale prea bunului nōstru Archiepiscopu si Metropolitu **A n d r e i u** baronu de **S i a g u n 'a**, carele cu atāt'a prudintia si intieptiane, prin midiloculu valurilor furton6se, scie conduce nai'a natiunei la limanulu dorirei; alu doilea pentru bravulu si zelosulu nōstru parinte domnu protop. **I. B r a n c o - v e a n u**, pentru natiunea romāna si altele.

Nu potu trece cu vederea concordia esemplaria se domnesce intre ambii parochi locali gr. or. **A r o n e L u p u** si gr. cat. **Leone L u p u**, cari se ajuta reciprocu la t6te afacerile loru bisericesci (? R.) ceea-ce contribuie mai multa la dezvoltarea si moralisarea poporeniloru. —

Cā cor6na la acēst'a festivitate se facū o alta fapta morale.

Parochalu **L. Lupu** descoperē d. prot. ca in comuna s'aru aflā unu copilu **Fl6rea A l b u** orfanu de mama si in stare de totu misera, carele arēta talente frum6se, diligintia si zelu de studiu, din care cauza f ā r a n e c e unu ajutoriu par. **e n t e s c u** a frecventatu doi ani la sc6lele din **S.-Regenu** unde si estu anu a esitu primulu in a ll. norma la sasi. Parintele protopopu se adresēza si-lu recomenda, parochiloru comunei cari se si promisera a lu ajuta din lad'a si poporeniloru comunei pre cātu voru potē pre-cum si prin colecte. Alegenduse pres. par. protopopu, cassariu parochulu **Leone Lupu**, si notariu ad hoc teol. **Chirila Fulea**, se si face o colecta de 12 fl. dela urmatorii: dmn. protopopu **Iosifu B r a n c o v e a n u** 1 fl., **Ales. Butnariu** par. in **Gurghiu**, 1 fl., **Dimitriu C o r n e a** par. gr. or. in **Ibanesci** 1 fl. **Ioane C o r n e a** capelenu in **Urissiu** de susu 1 fl., **Leone L u p u** par. gr. cat. in **Hodacu** 1 fl., **Nicolau P e t r u** teol. abs. in **Gurghiu** 1 fl., **Chirila F u l e a** teol. abs. 1 fl. **Ioane S u c c e a v 'a** docente 1 fl., **Ioane P e t r u** teol. 1 fl., **Gavriela C i o b 'a** teol. 1 fl., **c e n e v a** 1 fl., **Vasiliu M e r 'a** stud. 1 fl., cari prin acēsta primēscā multiamita publica pentru marimiosia aretata facia cu acelu copilu de buna sperantia.

Petrescu.
teologu.

Varietāti.

* * Ioanu **O l t e a n u**, fostu secretariu ala diecesei gr. cat. din **Lugosiu** e denomitu Episcopu.

Concursu.

La sc6l'a confessională gr-or. din comun'a **Vale** au devenitu statiunea de invetiatoriu pentru clas'a II vacanta cu lēfa de 200 fl. v. a. si pentru clas'a I cu 120 fl. v. a. pre lānga cuartiru de locuintia, si pentru fia-care clasa 2 orgi de lemne, pentru cari se escrie acestu concursu, cā doritorii de a imbratisiā vre-un'a din anumitele statii si sa si ascērna cererile sele comitetulu parochialu gr-or. in com. **V a l e** pāna la Inaltiarea **S. Cruci**, (14 Sept. a. c.) provēdinte cu urmāt6riele documinte :

- testimoniu de botezu si moralitate si
- testimoniu ca au absolvatu cursulu pedagogicu sēu teologicu in Institut. nōstru archidiecesanu.
- testimoniu cā s'au esaminatu de comisiunea alēsa de consistoriulu scolasticu, si cumca e deprinsu in tipicu si cāntarile bisericesci.

V a l e 27 Augustu 1870.

(62—1) Comitetulu parochialu gr. or.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii din comun'a **Vurperu** — comitatulu **Albei** de josu, protopr. **Sabesiu** se escrie concursu pāna la 14 Oct. 1870 st. vechiu.

Emolumentele suntu :

- dela 240 familii cāte un'a ferdela cucuruzu sfermitu
- venitele stolare obicinuite, si

c) cuartiru liberu in cas'a parochiale impreuna cu gradinitia de legumi.

Doritorii de a ocupā acēsta parochia suntu avisati a-si trimite concursule si documintele despre deplin'a cualificatiune amesuratu prescrișloru statutulu organicu §§. 13. si 121. scaunulu protopr. gr. or. in **Sebesiu** — cu alu cārui'a consimtiementu se publica concursulu, — pāna la terminulu de susu.

V u r p e r u 26 Aug. 1870.

Comitetulu parochiale.

(62—1)

Concursu

La sc6l'a populară romāna gr. or. din comun'a **Fenesiu** protopresbiteratulu **Zlatnei** de josu, este de ocupatu statiunea invetiati6scā, care-i impreunata cu unu salariu anuale de 100 fl. v. a. cuartiru, si lemnele debuinci6se pentru incalditu.

Doritorii de a concurge la statiunea invetiati6scā susu amintita, voru avea a-si trimite concursule loru instruate dapa prescrișele „Statutulu organicu“ subscrișei, eforie prin rev. d. protopopu **Ioanu Gallu** celu multa pāna in 20 Septembrie a. c. st. v.

F e n e s i u in 16 Augustu 1870 v.

61—1

Eforia scolara

Concursu.

Devenindu vacante posturile de invetiatori, la urmāt6rele sc6le parochiale din protopresbiteratulu **Dobrei** :

- Lapsiu** superioru cu salariu anuale de 210 fl. v. a.
- Tissa** cu 110 fl. v. a. 84 m. bucate.
- Parcu Seliste** cu 100 fl. v. a. 50 m. bucate cuartiru naturalu si lemne de incalditu la t6te sa deschide prin acēst'a concursu pāna la 14 Septembrie st. v. a. c.

Concursule provēdinte cu atestatu de botezu ca suntu romāni de relegea gr-or., atestatu de moralitate, si de absolvirea studiiloru pedagogice suntu a se adresā comiteteloru parochiale respective pre calea subscrișulu inspectoratu districtualu scolariu pāna la terminulu indicatu.

D e v a 28 Augustu 1870.

Inspectoratu districtualu alu sc6leloru gr-or din protopresbiteratulu **Dobrei**.

(63—1)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la sc6l'a populară gr. or. din comun'a **Aciliu** se deschide prin acēst'a concursu.

Salariulu impreunatu cu acestu postu este 120 fl. v. a. cuartiru si lemnele trebuinci6se.

Doritorii de a ocupā acēsta statiune, au sa-si ascērna petitiunile sale insotite de documintele necesari celu meltu pāna in 30 Septembrie, comitetulu parochiale din locu.

A c i l i u in 25 Augustu 1870.

Comitetulu parochialu alu bisericēi gr. or. din comun'a **Aciliu**, protopresbiteratulu **Mercurea**.
(59—2)

Nr. Asoc. 245—1870:

Concursu.

Amesuratu conclusulu adunārei generale a Asociatiunei trne. tienute la **Naseudu** in 8—10 Augustu c. n. a. c. p. XIV. cum si decisiunei comitetulu aduse in siedintia de astadi, se publica prin acēst'a concursu la d6ne premie de cāte 25 fl. v. a. destinate pentru aceli'a, cari voru dovedi, ca au presitu celu putienu 200 altoi prinsii. Terminulu concursulu sa defige pre 1-a Oct. c. n. 1870.

Concurentii respectivi au de asi trimite la subscrișulu comitetu pāna la terminulu mai susu insemnatu, concursule loru provēdinte cu documintele recerute si anume: cu adeverintia din partea parochulu locale si a protopopulu respectivu despre presirea cu succesu a acelor altoi. Si dēca protopopulu respectivu din intemplantē, n'aru fi membru alu Asociatiunei, atanci se arēte adeverintia, afara din partea parochulu locale si dela protopo-

pulu celu de mai apr6pe, carele este membru alu asociatiunei.

S a b i i u in 31 Augustu c. n. 1870.

Comitetulu asociatiunei transilvane pentru literatur'a romāna si cultur'a poporulu romānu. (58—3)

Nr. 245. 1870.

Concursu.

Amesuratu conclusulu adunārei generale a Asociatiunei trans. pentru literatur'a si cultur'a poporulu romānu; tienute in 8-10 Augustu c. n. a. c. la **Naseudu** p. XIV. cum si decisiunei Comit. Asoc. trne aduse in siedintia de astadi, se publica prin acēst'a concursu la urmāt6riele stipendie si ajutorie.

1. la unu stipendiu de 300 fl. v. a. pentru unu tehnicu, usuatu pāna acum'a de **Nicolae Galu**, carele pāna acum'a n'a satisfacutu conditiunei de a se legitimā la comitetu despre progresulu in studie pre anulu scol. 1869/70.

2. la d6ne stipendii de cāte 50 fl. pentru doi gimnasisti.

3. la unu stipendiu de 50 fl. v. a. destinat pentru unu studente la sc6la reale.

4. la d6ne ajutorie de cāte 50 fl. v. a. pentru doi sodali, cari au ajunsu a se face maestri si in urm'a

5. la patru ajutoria de cāte 25 fl. v. a. pentru invetiacei de meseria, cari au ajunsu a se face sodali.

Terminulu concursulu pentru stipendiulu de sub posit. 1. se defige pre 20 Septembrie c. n. a. c. ier' pentru stipendie si ajutorie de sub posit. 2. 3. 4. si 5 se defige pre 1-a Octobru c. n. a. c.

Concurentii la stipendie de sub posit. 12. si 3. au de a asterne la subscrișulu comitetu pāna la terminulu mai susu indigitati :

- testimoniu de botezu,
- testimoniu scolasticu de pre an. scol. 1869 si 70.
- testimoniu de paupertate.

Dela concurentii la ajutorie de sub pos. 4, pre langa atestatu de botezu se cere sa se legitimeze cu atestatu demnu de credintia despre invetiarea respectivei meserie asia, cā s'o p6ta purtā de sene, precum si despre concessiunea la aceea.

Ier' dela concurentii la ajutorie de sub pos. 5. pre langa atestatu de botezu se cēre adeverintia dela maestru respectivu despre desteritate in meseria, cu care s'au ocupatu si despre harnicia de a se face sodalu.

Totu odata se aduce la cunoscintia celoralati stipendiatii ai Asociatiunei trne. si anume: **Ionu Marcusiu**, **Petru Em. Prodanu**, **Stefanu Chirila** si **Nicolae Fogarasiu**, cari au documentatu deja progresulu in studie, pre anulu scol. trecut, dapa care au meritatu a fi sustienuti in usuarea stipendiiloru si pre anulu scolasticu 1870/71. cā la tempulu seu, sa documentēza la Comitetu inmatricularea loru la respectivele institute, cāci din contr'a stipendie loru se voru considerā de vacante. *)

Sabiu in 31 Augustu 1870. c. n.

Comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporulu romānu. (59—2).

Nr. 98. 1870.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiati6rescu la sc6l'a romāna gr-orientale din **Luncoiu** de josu cu **Scrof'a** se deschide prin acēst'a concursu pāna la 14 Septembrie a. c.

Salariulu impreunatu cu acestu postu e in bani gat'a 200 fl. v. a. cuartiru si lemne de focu.

Doritorii de a ocupā acestu postu invetiati6rescu sa documenteze studiile percurse, ca suntu romāni de religiunea gr-orientale, teologi sēu pedagogi absoluti din institutulu archidiecesanu pedagogico-teologicu din **Sabiu**, si ca pān' acum au avutu partare morale buna si nepatata.

Concursule instruite cu documintele necesarii suntu de a se adresā pāna la terminulu indicatu inspectoratulu scolariu districtuale.

B r a d u 14 Augustu 1870.

Inspectoratulu districtuale alu sc6leloru romane gr. orientale din **Protopresbiteratulu Zarandului**.
(60—3)

*) Celelalte diuare romane inca suntu rogata a reproduce acestu concursu.